

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Кафедра футболу

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету спорту

_____ І.М. Ріпак

“ _____ ” _____ 2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Теорія і методика обраного виду спорту (футбол)»
для студентів 3 курсу факультету спорту
денної форми навчання

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 01 «Освіта/Педагогіка»

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 017 «Фізична культура і спорт»

ФАКУЛЬТЕТ спорту

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ перший (бакалаврський)

Львів – 2017

Робоча програма з навчальної дисципліни «Теорія і методика ораного виду спорту (футбол)» для студентів 3 курсу факультету спорту галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка», спеціальності 017 «Фізична культура і спорт».

Розробники:

Карпа Ігор Ярославович, старший викладач, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, старший викладач кафедри футболу.

Ріпак Ігор Миронович, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри футболу.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри футболу.

Протокол від «_____» серпня 2017 року № 1.

Завідувач кафедри: канд.н.фіз.вих. і с. Дулібський А.В.

_____ (Дулібський А.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)
«_____» _____ 2017 року

Схвалено Вченою радою факультету спорту за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт».

Протокол від «_____» _____ 2017 року № _____

«_____» _____ Декан _____ (Ріпак І.М.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

© ЛДУФК, 2017 рік

© Карпа І.Я., Ріпак І. М., 2017 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів 3	Галузь знань 01 «Освіта/Педагогіка»	Нормативна (за вибором)	
	Спеціальність 017 «Фізична культура і спорт»		
Модулів – 2	Освітня програма «Фізична культура і спорт»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		3-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 108		5-й	6-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 2 самостійної роботи студента - 2	Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)	Лекції	
		4 год.	4 год.
		Практичні – 38 год	
		24 год.	26 год.
		Методичні	
		4 год.	6 год.
		Самостійна робота	
20 год.	20 год.		
		Вид контролю: диференційований залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 68/40

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета. Формування у студентів знань і вмінь вивчення історії, теорії і методики викладання футболу, оволодіння специфічними технічними прийомами і тактичними діями, набуття необхідних практичних навичок для самостійної педагогічної і організаційної роботи з юними спортсменами в різних ланках фізкультурно-спортивної діяльності.

Завдання:

1. сформувати знання про історію розвитку футболу;
2. сформувати необхідні знання та профілактичні вміння у виконанні технічних способів і тактичних дій у футболі;
3. сформувати вміння методично грамотно навчити технічним способам і тактичним діям у футболі;
4. сформувати знання про правила гри в футболі та вміння судити гру;
5. сформувати знання та практичні вміння необхідні для організації та проведення змагань з футболу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **повинен знати:**

- зміст навчального матеріалу з курсу ТіМОВС;
- тенденції розвитку гри в Україні і світі;
- класифікацію, систематику, термінологію в футболі;
- правила безпеки під час проведення занять з футболу;
- організацію проведення змагань з футболу; види змагань; системи розіграшів; регламент змагань; правила гри; методику суддівства;
- характеристику рухових навичок; основи методики початкового навчання техніки і тактики гри;
- послідовність вивчення окремих прийомів гри у футбол;
- особливості і методику розвитку фізичних якостей.

Студент повинен **вміти:**

- методично грамотно показати техніку виконання основних прийомів і дій гри у футболі;

- методично грамотно і послідовно навчати основним способам техніки і тактики гри;
- визначити помилки при виконанні технічних і тактичних дій і знаходити правильні шляхи для їх усунення;
- організовувати змагання, судити матчі, володіти суддівськими жестами;
- методично правильно керувати командою під час змагань.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1

Змістовий модуль 1

Тема 1. Актуальні питання розвитку футболу. Підсумки спортивного року.

- Відомості про розвиток футболу за минулий рік.
- Аналіз вітчизняних та міжнародних змагань.
- Сучасні тенденції щодо застосування засобів і методів у підготовці юних футболістів.
- Зміни у правилах гри у футбол.

Тема 2. Мета, завдання та зміст спортивної підготовки.

- Головні завдання процесу підготовки – різнобічний розвиток, навчання і вдосконалення рухових, техніко-тактичних навичок, виховання стійких психолого-виховних якостей юних спортсменів.
- Характеристика основних засобів та методів підготовки.

Модуль 2

Змістовий модуль 2

Тема 1. Організація та методика багаторічної системи підготовки юних футболістів.

- Положення про спеціалізовані дитячо-юнацькі спортивні школи та училища фізичної культури .
- Організація навчально-тренувальної роботи. Комплектування і діяльність СДЮШОР, УФК.

- Документи обліку і звітності. Навчальні плани і програми. Вимоги до тренерських кадрів, що працюють з юними футболістами.
- Характеристика етапів багаторічної підготовки.
- Система змагань. Методика суддівства.

Тема 2. Планування багаторічної підготовки. Теорія і система відбору в СДЮШОР, УФК.

- Вимоги до планування: цілеспрямованість, перспективність, конкретність, науковість, оптимальність, об'єктивність, систематичний контроль.
- **Види планування:** перспективне, поточне, оперативне.
- Система відбору як складова частина загальної системи підготовки спортсменів.
- Поняття про талановитість і здібність.
- Принципи і основні шляхи відбору. Основні критерії відбору.

Тема 3. Контроль і облік спортивного тренування.

- Педагогічний контроль, його значення і зміст.
- Види контролю - оперативний, етапний, поглиблений. Методи педагогічного контролю.
- Види обліку: попередній, поточний, підсумковий.
- Документи обліку: журнал, щоденник спортсмена, щоденник тренера. Методи і способи корекції планів спортивного вдосконалення на

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усь ого	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		л	п	мет.	інд	с.р		л	п	мето д	ін д	с.р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1.												
Тема 1. Актуальні питання розвитку футболу. Підсумки спортивного року.	28	2	10	4		8						
Тема 2. Мета, завдання та зміст спортивної підготовки.	26	2	8	4		8						
Разом за змістовим модулем 1	54	4	18	8		16						
Модуль 2												
Змістовий модуль 2.												
Тема 1. Організація та методика багаторічної системи підготовки юних футболістів.	20	2	6	4		4						
Тема 2. Планування багаторічної підготовки. Теорія і система відбору в СДЮШОР, УФК.	18	2	6	2		4						
Тема 3.	16	2	6	2		4						

Контроль і облік спортивного тренування.												
Разом за змістовим модулем 2	54	6	18	8		12						
Усього годин	108	10	36	16		28						

5. Теми семінарських і методичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Семінарське заняття. Мета і завдання спортивного вдосконалення. Перспективне планування: періоди підготовки і їх взаємозв'язок з видами підготовки, завдання кожного етапу, структура поточних планів.	2
2	Семінарське заняття. Оперативне планування: мета, завдання, терміни, зміст. Тижневий мікроцикл як основа оперативного планування. Види і характеристика мікроциклів (тренувальні, підвідні, змагальні, відновлювальні).	2
3	Семінарське заняття. Складання навчальної документації по перспективному, поточному і оперативному плануванні	2
4	Семінарське заняття. Вивчення педагогічних методів контролю за рівнем фізичної підготовленості і техніко-тактичної майстерності	2
5	Методичне заняття. Методика виховання фізичних якостей і навчання технічним прийомам і тактичним діям з початковими футболістами. Підбір вправ, організація занять і їх проведення. Дозування навантажень	2
6	Методичне заняття. Методика проведення навчально-тренувального процесу з врахуванням особливостей дитячого і юнацького віку	2
7	Методичне заняття. Система змагань юних футболістів. Правила гри. Методика суддівства	2
8	Методичне заняття. Види змагань та системи розіграшів.	2

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вдосконалення техніко-тактичної майстерності, спеціальних фізичних і психічних якостей футболістів	2
2	Вдосконалення техніки виконання ударів і зупинок м'яча стопою в умовах максимально наближених до ігрової діяльності. Підбір засобів навчання і вдосконалення.	2
3	Вдосконалення техніки виконання ударів по м'ячу головою, зупинок м'яча грудьми, стегном в навчально-тренувальному процесі юних футболістів. Підбір засобів навчання та вдосконалення.	2
4	Вдосконалення техніки виконання ведення м'яча та обманним рухам (фінтам) в умовах пасивного і активного опору суперника. Підбір засобів навчання і вдосконалення.	2
5	Вдосконалення техніки виконання способів відбору м'яча в ігрових вправах та умовах наближених до змагальної діяльності. Підбір засобів навчання і вдосконалення.	2
6	Підбір засобів і методів навчання та вдосконалення технічних прийомів гри воротаря в ігрових вправах в захисті і нападі.	2
7	Вдосконалення фізичної підготовки і психічних якостей юних футболістів із застосуванням засобів спеціальної підготовки.	2
8	Оволодіння теоретичними знаннями та практичними вміннями і навичками виконання обов'язків арбітра і асистента арбітра для обслуговування змагань з футболу	2
9	Методика складання конспекту і підбору засобів для проведення навчально-тренувального заняття по завданню викладача у відповідності до програм СДЮШОР, УФК	2
10	Вдосконалення індивідуальних тактичних дій гравців в захисті без м'яча: закривання, вибір позиції і протидії отримання м'яча в ускладнених умовах. Підбір засобів і методів для вдосконалення індивідуальних тактичних дій.	2
11	Вдосконалення індивідуальних та групових тактичних дій гравців в захисті проти гравця з м'ячем: протидії веденню, фінтам, ударам, передачам м'яча. Підбір засобів і методів для вдосконалення індивідуальних та групових тактичних дій.	2

12	Вдосконалення командних тактичних дій гравців в нападі та захисті у відповідності до сучасних схем гри команди. Підбір засобів і методів для вдосконалення командних тактичних дій	2
13	Засоби і методи, що застосовуються на заняттях з юними футболістами з метою розвитку витривалості.	2
14	Засоби і методи, що застосовуються на заняттях з юними футболістами з метою розвитку сили і швидкісно-силових якостей.	2
15	Засоби і методи, що застосовуються на заняттях з юними футболістами з метою розвитку спритності, гнучкості, координаційних якостей	2
16	Навчальна практика. Проведення частин уроку по складеному конспекту для розвитку рухових якостей.	2
17	Навчальна практика. Проведення частин уроку по складеному конспекту для удосконалення технічних дій футболістів	2
18	Навчальна практика. Проведення частин уроку по складеному конспекту для навчання тактичним діям футболістів	2

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Характеристика принципів спортивного тренування.	6
2	Зміст технічної, тактичної та фізичної підготовки на етапі початкової і попередньо-базової підготовки юних футболістів.	6
3	Характеристика методів тренування, що застосовуються в навчально-тренувальному процесі юних футболістів.	6
4	Класифікація тактичних дій футболістів.	6
5	Еволюція тактичних систем гри футболістів.	6
6	Скласти 2-3 навчальних завдання для оволодіння тактичними вміннями і навичками в захисті і нападі.	6
7	Скласти комплекси вправ для розвитку рухових якостей футболістів.	3
8	Скласти комплекси вправ для удосконалення технічної підготовленості футболістів.	3
9	Скласти комплекси вправ для навчання груповим тактичним діям футболістів.	4
	Разом	46

9. Методи навчання.

- Словесні .
- Наочні.
- Практичні

10. Методи контролю.

- ✓ Вибіркове усне опитування.
- ✓ Тестування.
- ✓ Перевірка письмових робіт.
- ✓ Залік.

Перелік залікових питань

1. Історія чемпіонатів світу, Європи, Олімпійських ігор, єврокубків, інших міжнародних змагань.
 2. Тенденції розвитку футболу у світі, в Україні;
 3. Організація і проведення змагань з футболу. Види змагань, системи змагань, положення про змагання.
 4. Техніка гри у футбол. Її класифікація, термінологія у футболі;
 5. Техніка виконання окремих технічних прийомів.
 6. Методика навчання окремих технічних прийомів гри у футбол (способам пересування футболістів; ударів і зупинок м'яча ногою ; ударів по м'ячу головою; ведення м'яча; відбору м'яча; обманних рухів; вкидання м'яча, техніка гри воротаря).
1. Поняття про тактику стиль, ритм, манеру гри, значення тактичної підготовки.
 2. Класифікація тактичних дій гри у футбол.
 3. Еволюція сучасних тактичних систем гри у футбол.
 4. Значення тактики і її взаємозв'язок з технікою.

5. Задачі, засоби, форми і методи тактичної підготовки футболістів в захисті і нападі.
6. Послідовність вивчення тактичних дій у футболі.
7. Методика навчання:
 - індивідуальним;
 - груповим;
 - командним тактичним діям в захисті і нападі.
8. Функції гравців команди в захисті і нападі за тактичними системами.
9. Еволюція тактики сучасного футболу.
10. Сучасні тактичні системи гри.
11. Визначення командної тактики гри
12. Послідовність та методика навчання тактичним діям у захисті і нападі.
13. Пресинг, як тактичний принцип у сучасному футболі..

Контрольні нормативи з фізичної підготовленості

№	Контрольна вправа	Норматив
1.	Біг 30 м з веденням м'яча	5,2 с
2.	Біг 7х50 м або тест Невм'янова (180 м)	1хв. 5 с 33 с
3.	Комбінований норматив	8,5 с
4.	Удари на силу і точність. Відстань від воріт 16,5 м;	3 р. з 5-ти
5.	Вкидання м'яча на дальність	20 м
5.1	Для воротарів кидок м'яча на дальність	30 м

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								Сума
Змістовий модуль №1								
Види контролю		Т1			Т2			100
№		Бал	Макс. к-сть робіт	Макс. бал	Бал	Макс. к-сть робіт	Макс. бал	Кількість балів
1	Відвідування занять	4	8	32	4	7	28	60
2	Позитивна оцінка за відповіді на заняттях	2	2	4	2	4	8	12
3	Контрольна робота	6	1	6	-	-	-	6
4	Підготовка рефератів	-	-	-	6	1	6	6
5	Складання нормативів з фізичної підготовленості	-	-	-	2	4	8	8
6	Складання конспекту та проведення заняття за запропонованою темою	8	1	8	-	-	-	8
Максимальна сума балів				50			50	100

T1, T2 ,T3 – теми змістових модулів.

Поточне тестування та самостійна робота											Сума
Змістовий модуль №2											
№		Т1			Т2			Т3			К-сть балів
		Бал	Макс. к-сть робіт	Макс. бал	Бал	Макс. к-сть робіт	Макс. бал	Бал	Макс. к-сть робіт	Макс. бал	
1	Відвідування занять	4	6	24	4	5	20	4	5	20	64
2	Позитивна оцінка за відповіді на заняттях	2	2	4	2	2	4	2	2	4	12
3	Контрольна робота				4	1	4				4
4	Підготовка рефератів	-	-	-	4	1	4	-	-	-	4
5	Складання нормативів з фізичної підготовленості							2	4	8	8
6	Складання конспекту та проведення заняття за запропонованою темою	8	1	8	-	-	-	-	-	-	8
	Максимальна сума балів			36			32			32	100

T1, T2 ,T3 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
61-67	E		
36-60	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-35	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення.

- Науково-методична та спеціальна література
- Відеоматеріали навчально-методичного характеру
- Презентації за темами
- Плакати та інші наочні засоби.

13. Рекомендована література

1. Андреев С.Н. Играй в мини-футбол. -М.: Советский спорт, 1989.
2. Бэтти Э. Современная тактика футбола. -М.: ФИС. 1974.
3. Гриндлер К., Пальке Х., Хеммо Х. Техническая и тактическая подготовка футболистов. -М.: 1976.
4. Качалин Г.Д. Тактика футбола. - М.: ФИС. 1986.
5. Колобич О.В. Від кубка європейських націй до чемпіонатів Європи з футболу / Колобич О. В., Фалес Й. Г., Хоркавий Б. В. ; Львів. держ. ун-т фіз. культури, Каф. футболу. - Л. : ЛДУФК, 2012. - 143 с. : іл., табл., фото. - Бібліогр.: с. 143.
6. Лаптев А.П. Режим футболиста. -М.: ФИС.

7. Латышев Н.Г. Практикум футбольного арбитра. -М.: ФИС.1977.
8. Осташев П.В. Прогнозирование способностей футболиста. -М.: ФИС.1982.
9. Романенко А.Н., Джус О.Н., Догадин М.Е. Книга тренера по футболу. -Киев: Здоровье, 1988.
10. Симаков В.И. Стандартные положения в футболе. -М.: ФИС. 1983.
11. Симаков В.И. Футбол. Парные тактические комбинации. -М.: 1975.
12. Симаков В.И. Футбол. Прочные комбинации. - М.: ФИС.1987.
13. Футбол. Учебник для вузов /Под ред. П.Н.Казакова/ - М.: ФИС.1976.
14. Футбол в коллективах физкультуры. /Под ред. А.Д. Брейкина./ -М.: 1979.
15. Хеддерготт К.Х. Новая футбольная школа. -М.: ФИС. 1976.
16. Чанади А. Футбол. Техника. -М.: ФИС. 1978.
17. Чанади А. Футбол. Стратегия. -М.: ФИС. 1981.
18. Чанади А. Футбол. Тренировка. -М.: ФИС. 1985
19. Чарлз Хьюс Футбол. Тактические действия команды. -М.: ФИС.1979.
20. Юный футболист: Учебное пособие для тренеров /Под ред. А.П. Лаптева, А.А.Сучилина. -М.: ФИС. 1983.
21. Гендельман А.В., Смирнов К.М. Физиологические основы спортивной тренировки. -М.: ФИС.1967.
22. Келлер В.С., Соломонко В.В. Индивидуальная тренировка футболистов. - К.:Здоровье, 1975.
23. Штуденер Х. Тренировка футболистов. Сборник упражнений. -М.: ФИС. 1970.
24. Соломонко В.В. Футбол. -Київ. Олімпійська література. 1997.

14. Інформаційні ресурси

- Бібліотеки .
- Інтернет .
- Телебачення.